

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αρ. 203/2012
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήματος ΣΤ'
Συνεδρίαση της 3^{ης} Απριλίου 2012**

Σύνθεση :

Πρόεδρος: Νικόλαος Μαυρίκας, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Παναγιώτης Κιούσης, Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Σταύρος Σπυρόπουλος, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Αριθμός ερωτήματος: Το αριθμ. **7999/5-3-2012** έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών/Γενική Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης/Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ/Τμήμα Προσωπικού ΟΤΑ.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: α) Αν η ερωτώσα υπηρεσία του ΥΠΕΣ, κατά το στάδιο της εγκρίσεως της τροποποίησεως του Οργανισμού των Περιφερειών, είναι αρμόδια να ελέγξει και να απορρίψει τις περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού, που η σχέση εργασίας του κατέστη αορίστου χρόνου, χωρίς την τήρηση των νομίμων διαδικασιών, και για τις οποίες ελήφθησαν οι αποφάσεις μεταφοράς από τα αρμόδια περιφερειακά

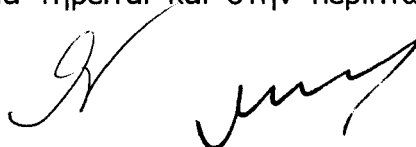
συμβούλια και εγκρίθηκαν αυτές από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση ως νόμιμες και β) σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αν πρέπει να ανακληθούν από τη διοίκηση οι αποφάσεις μεταφοράς προσωπικού, που ολοκληρώθηκαν με τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έως τον Αύγουστο του 2011.

Επί των ανωτέρω ερωτημάτων το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Με το έγγραφο των ερωτημάτων εκτίθενται τα ακόλουθα νομικά και πραγματικά δεδομένα:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 199 του ν.3852/2010, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των νομαρχιακών αμιγών επιχειρήσεων και των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) των περιφερειών που λύονται, μεταφέρεται στην οικεία περιφέρεια, με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου και στη συνέχεια κατατάσσεται σε αντίστοιχες προσωποπαγείς θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με απόφαση του περιφερειάρχη. Με την ίδια απόφαση, το περιφερειακό συμβούλιο αποφασίζει και τη σύσταση των θέσεων που θα καταλάβει το μεταφερόμενο προσωπικό, επειδή από τις ανωτέρω διατάξεις δεν προβλέπεται ειδική διαδικασία σύστασής τους. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 225, 226 και 238 του ν.3852/2010, η ανωτέρω απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, ως απόφαση κανονιστικού περιεχομένου, υπόκειται στον υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

2. Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, όσες αποφάσεις περιφερειακών συμβουλίων στάλθηκαν στο Εθνικό Τυπογραφείο έως τον Αύγουστο του 2011, δημοσιεύτηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και έτσι ολοκληρώθηκε η διαδικασία μεταφοράς του προσωπικού. Όμως, μετά τον Αύγουστο του 2011, η Γενική Γραμματεία της Κυβερνήσεως έπαψε να δημοσιεύει σχετικές αποφάσεις, επειδή έκρινε ότι έπρεπε οι θέσεις του μεταφερόμενου προσωπικού να συστήνονται με τροποποίηση του Οργανισμού της Περιφέρειας, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, σύμφωνα με το άρθρο 241 του ν.3852/2010. Η ανωτέρω διαδικασία τηρείται και στην περίπτωση μεταφοράς

προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από ανώνυμη εταιρεία της περιφέρειας στην ίδια την περιφέρεια, λόγω μεταφοράς χρηματοδοτούμενου προγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.3979/2011.

3. Κατόπιν των ανωτέρω και επειδή στην ερωτώσα υπηρεσία περιήλθαν φάκελοι για τη μεταφορά προσωπικού με ελλιπή στοιχεία, με έγγραφό της γνώρισε στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους ότι πρέπει να ελέγχουν τις αποφάσεις των περιφερειακών συμβουλίων για τη μεταφορά του προσωπικού, ως προς την τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 199 του ν. 3852/20101, την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων κατά την πρόσληψη του μεταφερόμενου προσωπικού (ν.2527/1997, άρθρο 1 παρ. 3) και την τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 11 του πδ 164/2004 για την τυχόν μετατροπή των συμβάσεων του μεταφερόμενου προσωπικού σε αορίστου χρόνου και στη συνέχεια να υποβάλλουν στην υπηρεσία τη σχετική απόφαση τροποποίησης του Οργανισμού της Περιφέρειας, προκειμένου να εγκριθεί από τον Υπουργό Εσωτερικών και να προωθηθεί για δημοσίευση. Στην περίπτωση μεταφοράς προσωπικού χρηματοδοτούμενου προγράμματος ΟΤΑ στην περιφέρεια, προϋπόθεση μεταφοράς του προσωπικού αποτελεί η πρόσληψη και η απασχόλησή του αποκλειστικά για τις ανάγκες του μεταφερόμενου προγράμματος.

4. Από τους φακέλους αποφάσεων των περιφερειακών συμβουλίων, που έχουν ήδη υποβληθεί στην ερωτώσα υπηρεσία, προκύπτει ότι, σε πολλές περιπτώσεις, το μεταφερόμενο προσωπικό: α) είτε δεν είχε νόμιμη σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με την επιχείρηση από την οποία μεταφέρεται, επειδή δεν προσλήφθηκε ως αορίστου χρόνου με προκήρυξη και έλεγχο του ΑΣΕΠ, όπως προβλέπεται από το άρθρο 1 παρ.3 του ν.2527/1997, β) είτε είχε συμβάσεις που μετατράπηκαν σε αορίστου χρόνου μόνο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης και όχι με απόφαση του ΑΣΕΠ, όπως προβλέπεται από το άρθρο 11 του πδ 164/2004, γ) είτε η πρόσληψη πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής των προσλήψεων τακτικού προσωπικού, λόγω δημοσιονομικής κρίσεως, κατά παράβαση των εφαρμοζόμενων λόγων προσλήψεων/αποχωρήσεων προσωπικού στο δημόσιο., γ) είτε αποτελεί προσωπικό ανώνυμης εταιρείας της Περιφέρειας, που μεταφέρεται στην Περιφέρεια, λόγω μεταφοράς χρηματοδοτούμενου προγράμματος με το άρθρο 44 του ν.3979/2011, ενώ δεν έχει προσληφθεί για την κάλυψη των αναγκών του. Οι αρμόδιες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

έχουν αποφανθεί ότι οι αποφάσεις αυτές των περιφερειακών συμβουλίων είναι νόμιμες, χωρίς να εξετάσουν τη νομιμότητα της σχέσεως εργασίας του μεταφερόμενου προσωπικού. Όπως προαναφέρθηκε, υπάρχουν περιπτώσεις αποφάσεων μεταφοράς προσωπικού και σύστασης αντίστοιχων θέσεων που στάλθηκαν απευθείας στο Εθνικό Τυπογραφείο και δημοσιεύτηκαν, χωρίς να περιέλθουν στην υπηρεσία, με αποτέλεσμα να ολοκληρωθεί η μεταφορά και η έγκριση των ενταλμάτων πληρωμής από τους αρμόδιους επιτρόπους, χωρίς προηγούμενο έλεγχο της νομιμότητας της σχέσεως εργασίας του μεταφερόμενου προσωπικού.

5. Παρόμοιες περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού χωρίς νόμιμες συμβάσεις αορίστου χρόνου εντοπίζονται, επίσης, σε προσωπικό που μεταφέρθηκε σε δήμους με τις διατάξεις του ν.3852/2010, δεδομένου ότι, κατά την προηγούμενη διαδικασία μεταφοράς προσωπικού στους δήμους με το άρθρο 269 του ν.3463/2006 και το άρθρο 25, παρ.2 του ν. 3613/07 σε συνδυασμό με το άρθρο 17, παρ.2α του ν. 3812/09, θεωρήθηκε νόμιμη η μεταφορά, ανεξάρτητα από τη διαδικασία που τηρήθηκε για την πρόσληψή του από τις επιχειρήσεις, από την ημερομηνία λήψεως των σχετικών αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του ν.3801/2009.

6. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, με πράξεις του Ι' Τμήματός του (175/2011, 2/2009), στο πλαίσιο του προληπτικού ελέγχου δαπανών των δήμων, έκρινε ότι, εφόσον οι ανωτέρω υπάλληλοι υπηρετούσαν σε δημοτικές επιχειρήσεις με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου μέχρι 31.12.2005, νόμιμα μεταφέρθηκαν σε αντίστοιχες υπηρεσίες του δήμου, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, καθώς το γεγονός της μη τήρησης κατά τη διαδικασία πρόσληψής τους στην επιχείρηση των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου 1 του ν.2527/1997 δεν πλήττει τη νομιμότητα της επίμαχης μεταφοράς, αφού πρόδηλος σκοπός των διατάξεων του άρθρου 269 του ν.3463/2006 ήταν η τακτοποίηση του προσωπικού δημοτικών επιχειρήσεων που λύθηκαν, συγχωνεύτηκαν ή μετατράπηκαν, χωρίς να συνιστά ή να τίθεται ως προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της μεταφοράς η νομότυπη σύναψη σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με τις δημοτικές επιχειρήσεις.

II. 1. Με τις διατάξεις των άρθρων 199, 226, 238 παρ. 1 και 241 του ν. 3852/2010 «*Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*» (ΦΕΚ 87 Α'), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«

Άρθρο 199

Μεταβατικές ρυθμίσεις για τις περιφερειακές επιχειρήσεις - Μετατροπή - Λύση
επιχειρήσεων

1. Από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών, υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων που καταργούνται, λύνονται και τίθενται σε εκκαθάριση. Η εκπλήρωση των σκοπών των επιχειρήσεων που λύνονται γίνεται είτε από επιχειρήσεις στις οποίες μετέχει η περιφέρεια είτε από την ίδια την περιφέρεια με αντίστοιχη αναδοχή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων τους. Αμιγείς επιχειρήσεις οι οποίες εκτελούν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζουν τη λειτουργία τους μέχρι την ημερομηνία λήξης της εκτέλεσης των προγραμμάτων αυτών. Για τη λύση των ανωτέρω επιχειρήσεων η σχετική απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου λαμβάνεται εντός εξαμήνου από την εγκατάσταση των νέων περιφερειακών αρχών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης των επιχειρήσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των αμιγών επιχειρήσεων που λύνονται, μεταφέρεται, στην επιχείρηση που αναλαμβάνει τους σκοπούς της ή στην περιφέρεια και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής.

4. Το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας και αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας, διέπεται δε, ως προς τους όρους και το ύψος της αμοιβής της εργασίας του, από τα ισχύοντα εκάστοτε για το προσωπικό των φορέων, στους οποίους μεταφέρονται. Η πράξη κατάταξης του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος υπηρεσίας του προσωπικού στις επιχειρήσεις από τις οποίες μεταφέρεται λαμβάνεται υπόψη για όλες τις μισθολογικές και ασφαλιστικές συνέπειες.

5. Τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) που έχουν συσταθεί από τις καταργούμενες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και έχουν πιστοποιηθεί ως τέτοια κατά την οικεία νομοθεσία, περιέρχονται αυτοδικαίως στις οικείες περιφέρειες, από την έναρξη της

λειτουργίας τους. Τα ανωτέρω Κ.Ε.Κ. συνεχίζουν να λειτουργούν με τη μορφή σύμφωνα με την οποία ιδρύθηκαν, μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης. Εξακολουθούν να διέπονται από τις ιδρυτικές τους διατάξεις, τους όρους του καταστατικού τους και τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν προβλέπεται στη συστατική τους πράξη συγκεκριμένος χρόνος λειτουργίας, αυτός λήγει με την πάροδο εικοσαετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

6. Για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Κ.Ε.Κ., που έχουν συσταθεί από τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ή στα οποία συμμετέχουν, κατά πλειοψηφία, φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και τα οποία συγχωνεύονται, λύονται ή εξαντλείται ο χρόνος λειτουργίας τους κατά τη συστατική τους πράξη, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 226

Αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας

1. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των επιχειρήσεων τους, εκτός από τις αποφάσεις των ανωνύμων εταιρειών στις οποίες οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν την πλειοψηφία, καθώς και των συνδέσμων, για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από το η απόφαση έχει δημοσιευθεί ή εκδοθεί.

2. Οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών και οι επιχειρήσεις τους, καθώς και οι σύνδεσμοι υποχρεούνται να παρέχουν κάθε στοιχείο που ζητείται από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. με σκοπό την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας.

Άρθρο 238

Έλεγχος νομιμότητας πράξεων Ο.Τ.Α. αστική και Πειθαρχική ευθύνη αιρετών μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων κατά τα άρθρα 225, 226 και 227 του παρόντος ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές

του άρθρου 152 του Κ.Δ.Κ, οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση, καθώς και τις Επιτροπές Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996), που βρίσκονται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι επιτροπές αυτές συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Άρθρο 241

Οργανισμός

1. Τα οικεία περιφερειακά συμβούλια καταρτίζουν τον εσωτερικό οργανισμό οργάνωσης και λειτουργίας των περιφερειών. Στον Οργανισμό καθορίζονται:

α) οι υπηρεσιακές τους μονάδες,

β) η διάρθρωση των υπηρεσιακών μονάδων .....

γ) ο τίτλος, οι αρμοδιότητες και η έδρα κάθε μονάδας,

δ) οι οργανικές θέσεις ανά Διεύθυνση, κατά κατηγορίες, κλάδους, ειδικότητες και βαθμούς, του μόνιμου προσωπικού,

ε) οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού και του τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού, που μπορεί να προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου,

στ) οι κατηγορίες και οι κλάδοι του προσωπικού, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων και

ζ) η λειτουργία τους.

2.....

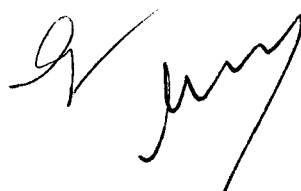
3.....

4. Ο Οργανισμός ψηφίζεται από το περιφερειακό συμβούλιο, ύστερα από γνώμη της πιο αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων και η σχετική απόφαση, αφού εγκριθεί από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.....

5. Για την τροποποίηση του Οργανισμού ακολουθείται η διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου και παρέχεται η ίδια έγκριση».

2. Με την παρ. 4 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011 προστέθηκε παρ. 2^ο στο άρθρο 112 του ν. 3852/2010 και ορίζονται τα εξής: «2α. Συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα ή προγράμματα που επιδοτούνται από εθνικούς πόρους και υλοποιούνται από επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ή υλοποιούνταν από επιχειρήσεις οι οποίες λύθηκαν, μπορεί να μεταφέρονται σε κάθε έναν εξυπηρετούμενο δήμο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που υπάγεται σε αυτόν ή σε κοινωφελή επιχείρηση του δήμου ή στην περιφέρεια ή στην επιχείρηση αυτής που αναλαμβάνει την εκπλήρωση των σκοπών της επιχείρησης που λύεται, εφόσον τα παραπάνω νομικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις προβλέπονται ως δυνητικοί φορείς υλοποίησης των σχετικών υπηρεσιών, από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση εκάστου προγράμματος. Η μεταφορά των προγραμμάτων στους ανωτέρω φορείς γίνεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου κάθε εξυπηρετούμενου δήμου ή του περιφερειακού συμβουλίου. Τα μεταφερόμενα προγράμματα συνεχίζουν να υλοποιούνται από τους ανωτέρω φορείς, οι οποίοι θεωρούνται καθολικοί διάδοχοι ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τα προγράμματα αυτά, στα οποία περιλαμβάνονται όσα απορρέουν από τις συμβάσεις έργου ή από τις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, οι οποίες συνεχίζονται μέχρι τη λήξη τους. Οι συμβάσεις αυτές ανανεώνονται ή παρατείνονται, όπου απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, από 1.1.2011. Το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που απασχολείται στο πλαίσιο των ανωτέρω προγραμμάτων, μεταφέρεται με την ανωτέρω απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η δε σύσταση των αντίστοιχων θέσεων και η κατάταξη του προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις οργανικές διατάξεις του διάδοχου φορέα, αφού ληφθεί υπόψη η προϋπηρεσία του».

III. Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η υποστατή ατομική εκτελεστή διοικητική πράξη, από την έναρξη της ισχύος της και μέχρι την ακύρωση, ανάκληση, κατάργηση ή λήξη της ισχύος της για οιονδήποτε λόγο, παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της (**ΣΤΕ 2645/2011, ΝΟΜΟΣ, 2711/1983, 3564/1986, 1544/1992, Ε. Σπηλιωτόπουλος: Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Ανατ. 2005, §§ 100 έως 102**). Τούτο ισχύει, και αν ακόμα η πράξη παραβιάζει την αρχή της νομιμότητας και έχει ελάττωμα, το οποίο, σε περίπτωση προσβολής της, μπορεί να επιφέρει την ακύρωσή της (**πρβλ. ΣΤΕ 3564/1986, 2287/1988**). Ο κανόνας αυτός του διοικητικού δικαίου ονομάζεται, κατά παράδοση, «**τεκμήριο νομιμότητας**» της διοικητικής πράξεως (**ΣΤΕ**

560/1998). Μεταξύ των συνεπειών του τεκμηρίου νομιμότητας είναι και το ότι διοικητικές αρχές του Κράτους δεν μπορούν να ελέγξουν την νομιμότητα των πράξεων άλλων διοικητικών αρχών του Κράτους, εφόσον οι πράξεις αυτές, φέρουν τα γνωρίσματα έγκυρων πράξεων (**πρβλ. ΣΤΕ 2771/2011ολομ., 2645/2011, ΝΟΜΟΣ, 2519/1982, 2287/1988**) και δεν υπάρχει ειδική νομοθετική διάταξη, που να επιτρέπει τον έλεγχο αυτό (**ΣΤΕ 2281/1992**). Το διοικητικό όργανο που έχει εκδώσει την πράξη μπορεί να επανεξετάσει την νομιμότητά της μόνον όταν θέλει να την ανακαλέσει, κατά τους κανόνες της ανακλήσεως των παρανόμων διοικητικών πράξεων (**ΣΤΕ 2771/2011ολομ., Ε. Σπηλιωτόπουλος, ο.π.**).

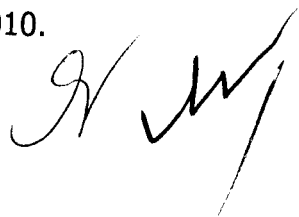
IV. 1. Η κατά τις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 199 του ν. 3852/2010 και 44 παρ. 4 του ν. 3979/2011 μεταφορά σε περιφέρεια προσωπικού, που απασχολείται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε αμιγείς επιχειρήσεις ή Κ.Ε.Κ των καταργουμένων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων ή σε επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, που υλοποιούν συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε προγράμματα ή προγράμματα επιδοτούμενα από εθνικούς πόρους, πραγματοποιείται σε τρία διαδοχικά στάδια με τρεις ειδικότερες, συναφείς μεν, πλην, όμως, διακεκριμένες μεταξύ τους εκτελεστές διοικητικές πράξεις. Συγκεκριμένα:

α) Με απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, κατόπιν εισηγήσεως της εκτελεστικής επιτροπής, προσδιορίζεται και μεταφέρεται το ανωτέρω προσωπικό από τον προηγούμενο φορέα στην περιφέρεια, β) με απόφαση του ίδιου συμβουλίου συνιστώνται οι προβλεπόμενες από τον νόμο προσωποπαγείς θέσεις για την κατάταξη του μεταφερόμενου ως άνω προσωπικού, δια της τροποποιήσεως του οργανισμού της περιφέρειας, η οποία, αφού εγκριθεί από τον Υπουργό Εσωτερικών, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και γ) με αποφάσεις του αρμόδιου για τον διορισμό οργάνου της Περιφέρειας, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατατάσσονται οι μεταφερόμενοι στις συσταθείσες, ως άνω, προσωποπαγείς θέσεις.

2. Η εκ των ανωτέρω πρώτη απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, περί μεταφοράς του προσωπικού, συνιστά ατομική διοικητική πράξη και μάλιστα σωρευτική, εάν αφορά την ταυτόχρονη μεταφορά περισσότερων του ενός απασχολουμένων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Με την πράξη αυτή το αρμόδιο για την έκδοσή της όργανο, δηλαδή το οικείο περιφερειακό συμβούλιο, διαπιστώνει την συνδρομή των νομίμων για την μεταφορά προϋποθέσεων και προσδιορίζει τους εργαζόμενους που

μεταφέρονται. Η εν λόγω πράξη, ως ατομική εκτελεστή διοικητική πράξη, κατά τα λεχθέντα, διαθέτει «*τεκμήριο νομιμότητας*» και δεσμεύει τα διοικητικά όργανα, τα οποία στη συνέχεια επιλαμβάνονται ως αρμόδια για την έκδοση των λοιπών κατά τα ανωτέρω διοικητικών πράξεων, που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας της μεταφοράς. Η δέσμευση αυτή έχει την έννοια ότι, εφόσον οι αποφάσεις περί μεταφοράς δεν έχουν ακυρωθεί ή ανακληθεί και εξακολουθούν να ισχύουν, τα τελευταία αυτά όργανα δεν δύνανται να αρνηθούν την έκδοση των πράξεων της αρμοδιότητάς τους, που είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας της μεταφοράς, επικαλούμενα, μετά έλεγχο νομιμότητας, που διενεργείται από αυτά παρεμπιπτόντως, την, κατά την γνώμη τους, έλλειψη νομιμότητας της πράξεως του περιφερειακού συμβουλίου περί μεταφοράς του προσωπικού, λόγω μη συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων της μεταφοράς, αφού δεν υφίσταται διάταξη νόμου, η οποία να προβλέπει, ειδικώς, την αρμοδιότητα τοιούτου ελέγχου. Εξάλλου, ο έλεγχος που ασκείται από τον Υπουργό Εσωτερικών, κατά την έγκριση της τροποποίησης του οργανισμού της περιφέρειας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 241 του ν. 3852/2010, όταν η τροποποίηση έχει ως περιεχόμενο τη σύσταση νέων οργανικών θέσεων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αφορά μόνον την συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων για την σύσταση των οργανικών θέσεων προς κατάταξη του μεταφερόμενου προσωπικού από του χρόνου, που ακολουθεί την έκδοση της απόφασεως περί μεταφοράς και εφεξής. Δεν μπορεί, όμως, να θεωρηθεί ότι, κατά την έννοια των σχετικών διατάξεων, ο έλεγχος αυτός εξικνείται μέχρι του σημείου να περιλαμβάνει και την εξέταση της νομιμότητας των αποφάσεων της μεταφοράς του προσωπικού, όσον αφορά την συνδρομή στις περιπτώσεις του μεταφερόμενου προσωπικού των νομίμων προϋποθέσεων, που απαιτούνται για τη μεταφορά του και, ειδικότερα, την εξέταση της συνδρομής ή μη νομίμου σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

3. Αυτεπάγγελτο έλεγχο νομιμότητας της ανωτέρω πράξεως μεταφοράς προσωπικού μπορεί να ασκήσει, κατά τις διατάξεις των άρθρων 226 και 238 παρ.1 του ν. 3852/2010, ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος έχει την αρμοδιότητα αυτή μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α, υπό την προϋπόθεση, ότι δεν έχει παρέλθει η προθεσμία των δύο μηνών, που ορίζεται από την διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 226 του ν. 3852/2010.

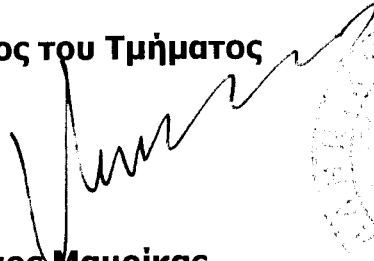
4. Σημειώνεται, επίσης, ότι ανήκει στην αρμοδιότητα και πρωτοβουλία του εκδόσαντος τις αποφάσεις μεταφοράς οργάνου να ελέγξει και εκ των υστέρων την νομιμότητα αυτών και να τις ανακαλέσει, σε περίπτωση τυχόν παρανομίας, κατά τους κανόνες ανακλήσεως από την Διοίκηση των παρανόμων αυτής διοικητικών πράξεων (**πρβλ. ΣΤΕ 2771/2011ολομ., σκέψη 10**).

V. Ενόψει όλων όσων εκτίθενται προηγουμένως, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών του Τμήματος, στα τιθέμενα ερωτήματα αρμόζει η απάντηση ότι, κατά το στάδιο της εγκρίσεως από τον Υπουργό Εσωτερικών της τροποποιήσεως του Οργανισμού Περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 241 του ν. 3852/2010, με περιεχόμενο την σύσταση προσωποπαγών θέσεων για την κατάταξη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, το οποίο μεταφέρθηκε στην Περιφέρεια με απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 199 του ν. 3852/2010 και 44 παρ. 4 του ν. 3979/2011, η οικεία υπηρεσία του ΥΠΕΣ δεν είναι αρμόδια να ελέγξει και να απορρίψει τις περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού, του οποίου η σχέση εργασίας κατέστη αορίστου χρόνου, χωρίς την τήρηση των νομίμων διαδικασιών.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

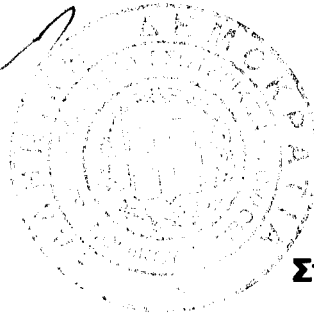
Αθήνα, 5-4-2012

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

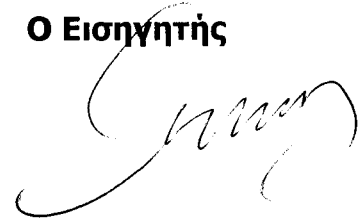

Νικόλαος Μαυρίκας

Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Σταύρος Σπυρόπουλος

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.